

TABORIŠČNIK

NEDELJSKA IZDAJA

Štev. 96., Leto II.

ŠPITAL NA DRAVI

Nedelja, 6. aprila 1947.

SPET POVELIČAN JE GOSPOD

Radujmo, bratje, sestre se,
Zveličar vstal iz groba je,
premagal zlobe, smrti moč,
podaril nam veliko noč.

Končana je trpljenja pot,
spet poveličan je Gospod,
međ nami zmege dan slavi,
trpečim upanje deli.

Otrimo iz oči solze,
in pozabimo na gorje,
z Gospodom veselimo se,
ki strašno smrt premagal je.

Na našega trpljenja pot
nam sije tvoja luč, Gospod,
da bomo vstali tudi mi
iz groba poveličani.

BLAGOSLOVLJENE PRAZNIKE, POLNE
ZAUPANJA V ZMAGO KRISTUSOVO NAD PE-
KLOM IN NJEGOVO OBLASTJO

VAM ŽELI.

"TABORIŠČNIK".

DREKO KRIZA DO VSTAJENJA

Od večnosti je bil že napravljen božji načrt odrešenja. Čisto natančno je Bog vključil v ta načrt vse, kar je bilo potrebno. Bog je hotel, da se Odrešenik ubog rodi v Betlehemu, ne v Nazaretu; pa je vključil v svoj načrt cesarsko povelje, da se po piše ves svet, trdosrčnost Betlehemčanov in pripravljenost pastirjev.

Bog je hotel, da Odrešenik trpi prezir in zametavanje celo življenje. Hotel je, da živi tri leta v javnem delu, da po preteku teh treh let na velikonočne praznike trpi in umrje na križu, potem pa tretji dan vstane od mrtvih. Neskončna modrost in previdnost božja je sprejela v ta načrt človekovega odrešenja ljudi kot orodje, po katerem se je to veličastno delo božjega usmiljenja dovršilo. Porabila je zato dobre ljudi in dobra dela, prav tako pa tudi slabe ljudi in hudobna dela, pa vse tako, da je služilo večnemu načrtu božjemu, da odreši človeka.

Vse, kar je ta večna Previdnost božja dopustila slabega, je obrnila v svoji božji modrosti tako, da je bil konec v človekovo dobro in srečo.

Bog je določil čas odrešenja, Bog je določil leta Odrešenikovega javnega dela, določil dan in uro, ko so Ga prijeli, čas in okoliščine sodbe in smrti in čas, kako dolgo bo truplo v grobu in spet povečičano vstalo.

In teh večnih načrtov Modrosti božje ne more prekrizati nobena ustvarjena moč, noben ustvarjen razum, če je še globlji.

Isteče se vse tako kakor Bog hoče.

Kako majhni, slabotni so vsi napor človeški, proti večnim sklepom božjim. Herod hoče Dete umoriti, ne more ga najti in ko je konec potrpežljivosti božje, sam umrje strašne smrti.

Judje v Nazaretu hočejo Jezusa pahniti v prepad, pa še ni prišel od Boga določeni čas Jezusove smrti. Tolikokrat Ga hočejo pozneje zgrabiti, pa zastonje. Hočejo Ga soditi in umoriti po velikonočnem prazniku, ker se ob praznikih boje hrupa med ljudstvom, pa ne gre po njih načrtih, ker so božji drugačni. Prav za praznik je obsojen in pribit na križ.

Zmagoslavje obhajajo pod križem na veliki petek. Po njih mnenju Ga je za vedno zakril kamen groba. Še zapečatili so ga in stražo postavili pred grob.

Pa človeški razum in sila ne sežeta preko božjih načrtov. "Tretji dan bo vstal". Skozi kamen pride iz groba povečičano telo Jezusovo. Ne pomaga ne kamen, ne pečati, ne straža, vse se razblini v nič v moči božji. Zgodí se to, kar je v večnih načrtih božje previdnosti preko vseh človeških načrtov in moči. Krivica in zloba, ki je umorila Sina božjega je premagana, iz smrti božjega Sina, pa se je rodilo človekovo odrešenje.

Vse to nam je danes umljivo. Neumljivo pa je bilo apostolom in učencem Gospodovim.

Tudi nam je v teh težkih časih mnogo, mnogo neumljivega. Neumljivo, da tipljenje - veliki petek toliko časa že traja. Svet dela po svoji modrosti in sili. Bog pa ima svoje načrte, ki so napravljeni do zadnje pike že od vekov. Vse je v teh načrtih Previdnosti božje. Samo orodje večnih načrtov božjih je zloba, krivičnost, sovraštvo in vse hudo; Bog je to privzel v svoje načrte, da iz vsega tega pripravi svetu novo življenje.

Bog je določil začetek, višino in konec našega velikega petka natančno do ure. Naj svet sklepa kakor hoče, dela kakor hoče,

naj satan besni kolikor more, ko bo bila od Boga določena ura, pa naj bo satan tedaj na višku svojega zmagoslavja, bo njegova moč strita, konec bo velikega petka, zasijalo bo velikonočno jutro.

Te velikonočne misli naj nam dajo poguma letošnje praznike. Kdor je prežet žive vere in zaupanja v Previdnost božjo, ga ne bo potrla nobena še tako obupna ura, ker ve, da je Bog že vnaprej določil čas vstajenja in zmage. Bo tudi to ve, da vse kar trpi gre po načrtih Previdnosti božje v dobro, v odrešenje.

GOREČI BODO V POPOLNOSTI ZELO NAPREDOVALI

(8.obljuba Srca Jezusovega.)

Velika resnica je, da človek v svojem duhovnem življenju nikakor ne more ostati na isti stopnji. Če ne napreduje, potem nazaduje. Če ne rastejo v njem čednosti, začno v vsej bujnosti poganjati napake in slabosti in napake zelo hitro rastejo, napredek v čednostih, v lepem življenju pa je počasen. Trudo se je treba boriti za vsak korak navzgor.

Zato je večini ljudi vsak trud za čednost in popolnost odveč in se trudijo in delajo le za zemeljsko življenje, dušno življenje in čednosti pa prepuste propadu.

Tudi glede tega je rešitev sveta v češčenju Srca Jezusovega. Jezus je obljubil, da bodo častilci Njegovega Srca v popolnosti gotovo in hitro napredovali.

Popolnoma razumljivo je to. Saj ste že kdaj gledali slikarja, ki hoče naslikati človeka. Neprenehoma gleda v svoj model in potezo za potezo slika na platno, dokler ni podoba izgotovljena.

S častilci Srca Jezusovega se godi nekaj podobnega. To dobro Srce jim da milost, da imajo Njegove čednosti in popolnosti vedno pred očmi. Da jim pa tudi moč in zmožnost, da te čednosti dan za dnevom presajajo v svoje srca. Kakor bi bilo to samo s človeškimi močmi nemogoče, pa postane po velikih milostih Srca Jezusovega ne le mogoče, ampak tudi lahko. Saj Jezusovo Srce samo prenavlja taka srca in jih upodablja po Svojem Srcu.

Iz Srca Jezusovega se seli v taka srca ponižnost, ki je podlaga vsem drugim čednostim in priheja vanje vdanost v voljo božjo, neizčrpna ljubezen do Boga in do bližnjega, ljubezen do čistosti, vse, zlasti tisto, kar je današnjemu svetu najbolj potrebno.

Naj bo svet še tako globoko pogreznjen v poganstvo in njegove pregrehe, ne obupajmo! Oklemano se tega Srca, delajmo na to, da se ga oklenejo vsi okrog nas, pa bo to Srce sterilno čudeže, da se bodo srca otresla grehov, otresla mlačnosti in začela iz dneva v dan bolj rasti v popolnost, ki jo bodo gledala v božjem Srcu.

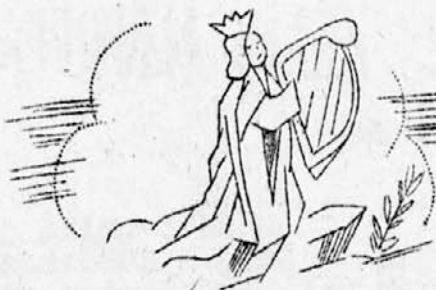
Če greš na sonce, te bo gotovo osvetlilo in ogrelo, če greš na Srce Jezusovo, je nemogoče, da bi se ne omečkal in ne bi postal vsak dan boljši in popolnejši kristjan.

IZ MOLITVENIKA

STARE IN NOVE ZAVEZE - KNJIGA PSALMOV.

Psalm 117.

ZAHVALA ZA REŠITEV.

A. Zahvaljujte Gospoda, ker je dober;
večno je njegovo usmiljenje.
Govori naj hiša Izraelova:
"Večno je njegovo usmiljenje."
Govori naj hiša Aaronova:
"Večno je njegovo usmiljenje."
Govore naj vsi, ki se boje Gospoda:
"Večno je njegovo usmiljenje."

B. V bridkosti sem klical Gospoda;
uslišal me je in me rešil.
Gospod je z menoj, ne bojim se;
kaj bi mi mogel človek?
Z menoj je Gospod, moj pomočnik,
zato bom dočakal, da bodo moji sovražniki vsi
zbegani.
Bolje je zateči se h Gospodu,
kakor zaupati človeku.
Bolje je zateči se h Gospodu,
kakor zaupati vladarjem.

Vsa poganska ljudstva so me oblegla;
V imenu Gospodovem sem jih strl.
Od vseh strani so me obdali:
V imenu Gospodovem sem jih strl.
Obsuli so me kot čebele,
kot ogenj trnje, so me požigali:
V imenu Gospodovem sem jih strl.
Potiskali, porivali so me, da bi padel,
pa Gospod mi je pomagal.
Moja moč in moj pogum je Gospod,
postal ji je rešitelj.

Glas veselja nad rešitvijo
je slišati iz šotorov pravičnih.
Desnica Gospodova je junaško delala,
desnica Gospodova me je vzdignila,
desnica Gospodova je junaško ravnala.
Ne bom umrl, temveč živel
in oznanjal dela gospodova.
Pokoril, zelo me je pokoril Gospod,
vendar smrti me ni izročil.

C. Odprite mi vrata pravice:
šel bom skoz nje in zahvaljeval Gospoda.
To so vrata Gospodova,
pravični bodo vstopali skoz nje.
Zahvaljeval se ti bom, ker si me slišal,
in si mi postal rešitelj.

Kamen, ki so ga zidarji zavrgli,
je postal vogelni kamen.
Gospod je to storil,
saj je čudež za naše oči.
To je dan, ki ga je dal Gospod,
radujmo in veselimo se ga.
O Gospod, ti rešuj!
O Gospod, daj svoj blagoslov!

Blagoslovljen, ki prihaja v imenu Gospodovem,
blagoslavljam vas iz hiše Gospodove.
Bog je Gospod in razsvetlil nas je.
Napravite okrasje iz gostega zelenja
tja do robov oltarja.
Bog moj si in zahvaljeval te bom,
Bog moj, povzdigoval te bom s hvalnico.
Zahvaljajte Gospoda, ker je dober;
večno je njegovo usmiljenje.

KRŠČANSTVO JE REŠILO OTROKA

Krščanstvu pripada zasluga, da je začelo in ohranjalo dobo spoštovanja in zaščite otroka, krščanstvo je otroku vrnilo njegove pravice. Ko človeške postave niso kazale posebnega zanimanja za otroka in so se ob pretresljivih vzdihih otrok filozofi in pisatelji le redkokdaj zdramili, se je v nekem kotu Judeje dvignil v vsej svoji veličini slovesni in odločni Kristusov glas. Jezus je s svojim vzgledom in s svojimi nauki vrnil otroku njegovo veličino in veljavo, obdal ga je s sijem in dražestjo nadnaravne lepote in napravil ga je za predmet obče ljubezni in predmet pravne in verske kreposti.

Jezus je povzdignil otroka kot osebnost. Sam je postal otrok in je okusil vse težave in navšečnosti detinstva, da bi na ta način dosegel še posebno sorodnost in podobnost z otrokom in tako postal njegov vzor.

V svojem zemskem življenju je bil Jezus velik prijatelj otrok. Bili so otroci njegovi posebni ljubljenci. Na več straneh nam je v evangeliju ohranjena ta vzvišena in posebno ganljiva Jezusova ljubezen do otrok. Umetniki so v svojih najlepših delih oveko-večili take najbolj nežne evangeljske prizore. Ko je bil Jezus sredi velikih množic, so njegovi pogledi iskali otroke in z dopadenjem na njih počivali. Klical jih je v svojo bližino, kadar jih je srečaval na poti, pogovor z njimi mu je bil velik užitek in dopustil je, da so se v ljubkem neredu gnetli okrog njega. Često so jih matere vodile k njemu in jih je jemal v svoje naročje. Jezus jih je sladko ljubkoval, pokladal jim je roke na glavo, jih blagoslavljal in zanje molil.

Jezus je bil branitelj in zaščitnik otrok. Potem ko je svet otrokove pravice poteptal, je Jezus znova svet opozoril nanje in jih povzel v treh kratkih stavkih, ki so temelj in duša krščanskega vzgojeslovja: "Ne prezirajte otroka; ne pohujšujte ga; sprejmite ga v mojem imenu." Ta vzvišeni trostavek bi moral biti z zlatimi črkami vrezan v vsakem družinskem domu, na pročelju vsakega vzgojnega zavoda, predvsem pa bi moral biti neizbrisno vtisnjen v srcu in umu vsakega vzgojitelja.

Spoštuj otroka! Otrok je nebeški dar družini, svet zaklad, bratec angelov, otrok božji.

Ne pohujšujte otroka! Njegova naravna šibkost in nemoč,

braniti se pred hudim, nalagajo nam vsem najstrožjo dolžnost oddaljevati od njega ne samo vsako telesno nevarnost, ampak predvsem moramo preprečiti vsako nevarnost, ki ogroža njegovega duha in njegovo dušo. Kdor pokvari in pohujša otroško dušo, kdor za to zlorabi svoj talent, svojo avtoriteto, svojo službo in oblast da pokvari otroško srce, je ubijalec in je vreden - tako je rekel Jezus sam - da se mu obesi mlinski kamen na vrat in se potopi v globino morja.

Sprejmite otroka v mojem imenu! Glejte tretjo zapoved, ki jo je zopet Kristus postavil za otroka. Sprejeti otroka v Kristusovem imenu se pravi, sprejeti njegovo stvar. Z drugimi besedami se to pravi, oblikovati Kristusa v njihovih srcih in dušah, v volji, vesti in v posnemanju Kristusa samega.

To delo je izvrševala katoliška Cerkev v vseh časih. V postave, v družinske in družabne navade je vnašala zglede in nauke Kristusove in tako je ostala skozi vsa stoletja hrabra zaščitnica, slavna vzgojiteljica in najnežnejša mati otrok. Izvršila je prevrat mišljenja in delovanja tudi na tem najobčutlivejšem izseku človeškega življenja.

Cerkev, zvesta izročilu svojega božjega Ustanovitelja sedaj kot v preteklosti, nadaljuje neutručljivo svoje vzgojno poslanstvo z obširnimi in sijanim razcvetom vzgojnih zavodov, vedno čuječa proti vsaki nevarnosti, ki bi grozila mladini, vedno pripravljena, da vsak trenutek dvigne svoj glas proti vsaki krivični sili ali omejevanju otrokovih pravic in svoboščin, proti vsakemu nasilju ali preprečevanju od strani državnih oblasti.

Zato je človeški rod dolžan zahvalo Cerkvi za njeno izvršeno delo v korist družin, ki jo je po božje preuredila v njenih temeljnih sestavinah po večnih in vedno redovitih evangeljskih naukih.

ŽIVLJENJE BOŽJIH OTROK

Dolžnost čistosti.

Po posvečujoči milosti božji smo resnični tempelj božji. Nismo samo posvečeni Bogu, temveč bivališče božje smo. Ta tempelj primerja Tertulijan vrtu in ne pusti, da bi vanj prišlo kaj nečistega in posvetnega. Iz tega vrta je treba iztrebiti vse malike.

Pogani so namreč imeli v vrtovih malike. V vrtu naše duše so tudi postavljeni maliki, maliki napuha, samoljubnosti, grešnega uživanja, zemeljskih dobrin. "Vse, kar človek bolj ceni kot Boga, kar bolj ljubi kot Boga, vse, kar hoče ohraniti in obaržati, čeprav žali Boga, je malik". In ko malik stopi v dušo, oddiše Bog iz nje; človek tako oskrni svoj tempelj.

Poslušajte sv. Pavla. "Ne veste li, da ste tempelj božji in da Duh božji v vas prebiva? Če kdo tempelj božji pokončava, njega bo Bog končal. Zakaj tempelj božji je svet, in taki ste vi". In sva-

ri: "Bežite pred nečistostjo. Vsak greh, ki ga človek stori, je izven telesa, kdor pa nečistuje, greši proti lastnemu telesu. Ali pa ne veste, da je vaše telo tempelj Svetega Duha, ki je v vas in da ga imate od Boga in da niste svoji?" (I Kor 6, 18-19).

Mnogo se govori o človeškem dostojanstvu, čeprav se po drugi strani to dostojanstvo tepta. Naš čas je čas največjih nasprotij in nesoglasij med besedami in življenjem. Nobeden ni tako dolžan spoštovati samega sebe, ^{kakor katoličani} ker je tempelj presvete Trojice. Svoje telo mora ohranjati v čistosti. "Telo pa ni za nečistost, ampak za Gospoda." (I Kor 6,13). "Poveljujte torej Boga v svojem telesu." (I Kor 6,20). Spoštovati moramo svoje telo ne le zaradi tega, ker Bog vse vidi, temveč tudi zato, ker Bog prebiva v nas.

Sveta Cerkev, ki se tega zaveda spoštuje kristjana vse življenje. S kakšnim spoštovanjem ravna s telesi vernikov. Pri krstu jih blagoslovlja, mazili s sv. oljem, nadene jim belo oblačilo. Vedno zahteva dostojnost v modi in obnašanju. Mrtve še enkrat blagoslovi, prižge jim sveče, s spoštovanjem jih spremlja do groba. Sedaj pa pomislite, kako delajo tisti, ki Boga zanikajo, s telesi ljudi. Spomnite se samo na skupna grobišča nasilno pomorjenih. Brez spoštovanja so jih zagrebli. Cerkev ^{je} najvišja in najsvetejša šola spoštovanja človeka.

SVETA KRVI

(Nadaljevanje.)

Že je stopal po stopnicah navzdol, da bi se s svojo ženo cesarico Teodoro popljal nekoliko na oddih po morju, ko priteče po stopnicah njegov prvi svetovalec Bazilij. Ves zasopel je stopil pred cesarja. Ni upal, da bi ga v tem času še dobil v palači.

"Kaj je zopet?" je nejevoljen vprašal cesar.

"Veličanstvo! Samo za trenutek se vrniva", je dejal Bazilij.

Stopila sta v cesarjevo delovno sobo; ko je cesar sedel je Bazilij začel:

"Naši vohuni so izvovali, da nameravajo jutri, ko je praznik Presvete Krvi Jezusove, katoličani opraviti v katedrali Hagije Zofije zadostilno čaščenje svetega Križa, prav radi tega, ker obstoja prepoved čaščenja svetih podob, da na ta način vrnejo Bogu dolžno čast, ki mu je radi prepovedi nasilno vzeta."

"Torej bodo zopet katoličani tisti, ki bodo kršili moje odredbe in prepovedi?" se je razburil cesar.

"Ali Vi niste katoličan, Veličanstvo?" je zvito in predrzno vprašal Bazilij.

"Sem! Toda kaj naj storim? Ali nisem prav jaz odgovoren za varnost, red in mir, ter nemoten razvoj našega slavnega mesta,"

"Ste Veličanstvo! Toda pozabljate, da so katoličani preje dolžni slušati Boga, kot Vas, pa čeprav ste cesar. Drugo vprašanje pa je, če ste s prepovedjo o čaščenju svetih podob vrnili mestu red

in mir'!

"Ali sem morda ropovedal častiti Boga?"

"Niste narevnost, toda učinek je skoraj isti. Vselej kadar se katoličani zbirajo k molitvi kleče pred podobo Križa, Matere božje ali svetnika. Zunanji videz je, da časte sveto podobo. Toda katoličani ne časte podobe kot take, ampak le tistega, ki ga kip ali podoba predstavlja."

"V naši državi je dejanska svoboda vere. Nikomur ne brani, da bi po svoje častil Boga, čeprav mi je kot katoličanu ljubše, da bi bili vsi v pravi veri Kristusovi. Kaj naj torej storim? Sve-tuj!" je dejal cesar.

"Vsekakor je treba preprečiti, da bi se danes ali jutri izvršil oborožen spopad, ki jemlje mestu in državi ugled. Ako nismo zmožni preprečiti domačih sporov, kako naj potem branimo državo pred zunanjimi napadalci?"

"Prav imaš! Prepričan sem", pravi cesar, "da obstoju dr-žave notranji nemiri več škodujejo kot zunanji sovražniki."

"Kaj pa, če niso motilci miru poslani od naših zunanjih sovražnikov" razmišlja nadalje Bazilij.

"Bazilij! Tudi jaz sem že mislil, na to", pritrди cesar.

"Na pravi poti ste, Veličanstvo! Naši zunanji sovražniki hočejo zanesti razkroj v našo domovino. Zato so poslali največje sov-ražnike krščanstva, to je mohamedane, da bi ti v svoji fanatični zagrizenosti začeli napadati katoličane in s tem delali nered in ne-mir v glavnem mestu samem. Kjer pa vladata nered, poboji, umori in nasilje, tam je oviran miren razvoj trgovine, obrti in umetnosti, pa tudi mirno stanovanjske poštenih ljudi."

Cesar je vse to Bazilijevo pripovedovanje mirno in s pre-mislekom poslušal, nato pa dejal:

"Mnenja sem, da bi danes močno zastražili katedralo. Vsa-kega sumljivega človeka naj vojski primejo in privedejo predme. Ali bo prav tako?" je vprašal cesar Bazilija.

"Dobro, Veličanstvo! Za danes ne moramo storiti več. Toda prihodnja Vaša skrb naj bo, da natančneje pregledate življenje in delovanje teh tujcev, ki hodijo k nam, da bi omajali našo moč in s tem uničili blagostenje in slavo našega mesta."

"Poslušal bom tvoj nasvet, Bazilij". je dejal cesar in vstal. In ko je že odhajal je zaklical:

"Stori vse, da se bo moje odredba natanko izpolnila!"

"Bom" je odgovoril Bazilij in se nizko priklonil odhajajo-čemu cesarju.

Uro kasneje so že stali pred katedralo Hagije Zofije ce-sarske straže, ki so budno pazile na vse, kar se je dogajalo okoli svetišča.

2. Zločin.

Katedrala Hagije Zofije je bila zastražena. Perjanice, okle-pi in helebarde so se svetile v popoldanskem soncu, da je kar vid je-malo. Vsakdo je začudeno pogledal kaj naj pomeni straža pred cerkvi-jo in si misli svoje.

Katoličani kot kipoborci so bili na jasnem, da so vohuni izdali cesarju tajnost o zadostilni pobožnosti, ki jo nameravajo o-praviti danes zvečer. Pa tudi kipoborci so bili nekoliko preseneče-ni, ker so vedeli, da se bodo morali spopasti s cesarsko vojsko ali pa opustiti svoj namen.

Zasnovali so vsak svoj načrt.

Katoličani so hitro obvestili vse zanesljive meščane, da se bo opravilo vršilo v cerkvi kljub temu, da je cerkev zastražena. Kipo-borci pa so hoteli to na vsak način preprečiti.

(Dalje prihodnjič.)

LUC NA POTI DOMOV

(Nadaljevanje.)

"Vi ste pa skrunilci svetih reči, ti in tvoj stari na gradu." Tako je jezno spregovoril dečko in zginil v temo. Deklica je potrta stopila nazaj k sodu. Mirko je pa obstal daleč proč in ni obrnil oči od grmade.

Veseljačenje se je zategnilo pozno v noč Vel. sobota. Nad graščakinjinim grobom in onečaščenimi grajskimi sobanami so že umirale zvezde v blaženem velikonočnem svetlikanju.

Da, stara graščakinja je bila mrtva.

Njen Krištof je tisti dan, ko ga je župnik posvetil v Marijinega viteza, odtrgal zadnji cvet na grajskem vrtnu, ga dal Mate-ri božji, katere kip je bil nad grajskimi vrati in šel negotovim dnem naproti.

Prišla je jesen in izkravavela nad bazaltnimi hribi ob tihih modrih jezerih. Tam pod gradom je rasla mlada jablana. Tudi ta je že zgubila svoj zadnji krvavordeči list. O, ta mlada jablana! Če bi grajska gospa vedela za sladko, otroško skrivnost med Krištofom in mlado lutrovsko Lavreto, katere priča je bilo to mlado drevo. Toda Krištof o tem niti svoji materi ni povedal niti besedice.

Mrzli severni veter se je sprelataval po njenih vejah in se brzsrčno poigral s posušeno rožo, ki jo je Krištof podaril v slovo podobi naše ljube Gospe nad grajskimi vrati.

Pa je kljub temu spet prišla spomlad in ob njenem dihu se je spet zganil in prebudil grajski vrt.

Odkar se je prvič zaslišal glas kukavice sem čez poljane, je grajska gospa z belimi lasmi prihajala k oknu vsak dan že ob prvih jutanjih žarkih. Hrepeneče so plavale njene velike oči preko šiirne ceste, ki je tekla od gradu proti črnim gozdovom.

"Samotarka gleda za svojim Krištofom" so šušljali ljudje, ko so videli, kako stara graščakinja stmi v majsko jutro. "O Bog, za matorino srce grede vse ure prepočasi."

Na tisoče drobnih krilatcev se je celo poletje spreletavalo okrog grajskih stolpov pa nobeden ni prinesel od njega pozdravov. To ji je polagoma začelo spodjedati zdravje. Dostikrat je prišla sem kaka vest o vojskah, ki so divjele preko raznih dežel v državi. Prav tako tudi o krvavih dnih, ki jih je morala prestati Liga v bojih z vojniki Unije. O Tiliju so pripovedovali in o švedskem kralju. - O junaškem mladem Krištofu in njegovem meču pa ni bilo nobene vesti v vas pod gradom.

Tako je štirikrat šla pomlad preko dežele in štirikrat so odcvetele zadnje astre. Kadar so se sedaj pri vaškem vodnjaku pogovarjali o Krištofu, so pravili: "Moj Bog, ubogi, dragi otrok. Ta je gotovo mislil, da gre v vojski tako kot v kaki študentovski praski... Sedaj pa leži pozabljen v tuji bavarski zemlji, Bog ve kje... Ko je graščakinja to zvedela, je začela bolehati... To o čemer so pri vodnjaku šušljali, ji je večkrat povedalo tudi njeno lastno srce... pa nikoli glasno v strahu, da bi zares ne bilo tako. Vendar so te govornice in slutnje, ki so se v večnost vlekli, v neki tihi zimski uri stari gospe ustavile srce. Zadnja želja, ki je prišla z njenih bledih, ozkih ustnic, je bila, naj ji, ko bo umrla, ovijejo okrog vratu belo svilenno vrvico. Saj je to vrvico nosil okrog vratu njen otrok - in ta naj ji izprosi milost v očeh neskončnega Sodnika.

Tako se je tudi zgodilo. Tam ob cerkvenem zidu, kjer nad grobovi jokajo vrbe žalujke, so jo pokopali.

Tedaj pa, ko je stari župnik bral mašo za rajno graščakinja in so molili za njo "Zajga Marija" pri rožnem vencu, so se marsika-

tere ustnice v vasici pod gradom zategnile v zaničljiv posneh. Saj je že toliko vaščanov postalo novoverških in to z nasmehom in prezirjem govorili o "papistih". Število teh je raslo od tedna do tedna. Novoverci so vriskali od zmageslavja. Kajti čigav bo poslej grad? Krištof je bil dedič, pa tudi zadnji svojega rodu.

Tako se je zgodilo, da je grad viteza, ki se je posvetil službi Matere božje, postal dom Njenih sovražnikov, ki so to veliko noč zažgali na gmadi vse svete podobe.

Ta velikonočni kres je vsem, ki so stari veri ostali zvesti, v grozi gorel v mislih še celo noč. Še posebno mlademu gosjemu pastirčku, ki radi tega ni zatislil oči celo noč.

IV.

Še prav nobena lučka ni zamigljala z drobnim rumenim plamenčkom skozi okna vaških hišic v nastajajoče velikonočno jutro. Preko mračnega vaškega trga pa je že švignila drobna dečja postavica z železnim kavljem v roki. Mirko je bil, cel vasi dobro poznani fantek.

Ko začno na travnikih nežni odganjki aprilske trave tkati lepe zelene preproge, žene Mirko na pašo gosje čredo cele vasi. Končast klobuček mu sedi na kodrastih laseh in brdsko gosje pero se mu guglje za klobukom. Ob strani pa gosjemu pastirčku visi rog. Njegova stalno umazana ročica nosi šibo, s katero kroti svoje varovanke. Na ustnicah mu igra zvítost in neugnana trma. Saj Mirko na vsako zasoljeno zna dati nazaj še bolj zasoljeno. Kdor pa mu hoče prikrajšati njegove pravice, pa naleti kar na cel ognjenik. Najrajši je vodil svoje bele gogajoče črede tja na grajsko pobočje. Od tam pa notri do gozdov se je razprostiralo krasno zeleno polje. Na robu gozda je bila razpadajoča ogljarska kočica. Poleg tega pa tam ob gozdu v zlatem poltju tako mamljivo vabi modro, gorsko jezerce na kopanje in veslanje. Mali gosji pastirček ima v ločju jezercica skrit svoj šplav. Počasi zavesla v cvetoč vrt belih jezerskih rož in se te čiste lepote kar ne more do sita nagledati. Ali pa položi svojo deško telesce sredi svoje črede v travo in piska na svojo pastirsko piščal v modro nebo.

To je gosji Mirko, po celi vasi znani fantek.

Vesel in zvít nasmeš mu je danes poigraval na ustnicah, ko je čisto neslišno smuknil iz male kamnite hišice svoje matere.

"Te dni bom spet prvič gnal svoje gosi ven, to bo prijetno! Tamle pod gradom bom v skalo skopal vdolbinico, prav toliko veliko, da bo za podobo naše ljube Gospe zadosti prostorna.

Neslišno kot mačka je smuknil gosji pastirček po tlaku do kupčka sivega pepela na trgu. Trg je bil še čisto prazen in tih. Previdno pogleda okoli sebe, če bi ga utegnil kdo videti. Nikjer ni žive duše. Gori v grajski sobici ima grajsko dekletce v svojih blazinah vesale oči še prav trdno zaprte. Na žeblih ne visi nobena podoba več in nad spenjem grajskih ne bdi več ljube oko naše ljube Gospe.

Gosji pastirček se vrže na kolena in začne brskati po pepelu. Železo zadene ob trd predmet. Fantek seže z roko in že drži kamnitno podobo. "As! Vroča je še", pravi in jo drži proti luči velikonočnega jutra. Od pepela in oglje je še vsa črna, cela je pa le še", se tiho raduje. Brž sleče sukajčič in vanj zavije kamnitno podobo. Urno se dvigne in že steče po poti skozi vas.

Velikonočno sonce je tako lepo sijalo. Mirkoto pa je le malo začela peči vest, da je podoba tako na skrivaj odnesel. Pa je smušal malo po ovinkih priti na jasno: "Ti, mati" je poskušal natipat. "kajne, da to še ni nobena tatvina, če kdo na cesti pobere nekaj, kar so drugi stran vrgli?"

(Dalje prihodnjič.)